

SCHEIDSRECHTERS VISIE

1 Introductie en voorwoord

1.1 Herijking visie

Deze versie van de scheidsrechters visie is een herijking van de vorige versie. In 2015 is er een start gemaakt met de opstelling van een scheidsrechtersvisie. Sinds dat moment zijn er diverse aanpassingen gedaan aan de visie. Nu is er door de diverse spelregel- en spelvisie- wijzigingen een herijking van het document uitgevoerd.

1.2 Motivatie voor deze visie

Het NHV werkt met haar nationale selecties op basis van de Handbalvisie. De kernwoorden hierin zijn Passie, snelheid, dynamiek. Attractief handbal is daarvan een gevolg.

Empowerment staat garant voor moderne coaching en begeleiding.

Het bestaan van een handbalvisie vraagt ook een visie op de manier van fluiten die daar bij hoort.

In de interne evaluatie van juni 2015 hebben we geconstateerd dat we te weinig werken op basis van vooraf vastgelegde uitgangspunten en dat er veel in de hoofden van individuen zit, maar te weinig in voor iedereen toegankelijke documenten.

Naar aanleiding van deze issues is stapsgewijs een visie ontwikkeld die zo helder en duidelijk mogelijk weergeeft:

- Hoe vinden wij dat er gefloten moet worden > Zie opzet in hoofdstuk 2
- Aan welke profielen moeten de scheidsrechters op de verschillende niveaus voldoen
> Zie opzet in hoofdstuk 3

In een apart document wordt vastgelegd welke programma's doorlopen moeten worden en met welke tools om te voldoen aan de profielen. De scheidsrechters visie geldt als leidraad voor alle bond scheidsrechter opleidingen van het NHV.

De scheidsrechters visie is geen statisch document. Handbal ontwikkelt zich, net als gedrag van individuen. Regelmatig zal het document worden geüpdatet. Eenieder wordt gevraagd input te leveren via scheidsrechter@handbal.nl

2 Toepasbaarheid

De basis voor het optreden van de scheidsrechters ligt in het toepassen van de spelregels. Deze zijn hier dan ook niet beschreven. Deze spelregels geven op een aantal terreinen wel ruimte voor interpretatie. Deze interpretaties zijn hier beschreven.

Het NHV heeft bij het opstellen en actueel houden van de scheidsrechters visie ook gekeken naar de richtlijnen en interpretaties van de IHF en EHF. Deze worden meestal voorafgaand aan de competities en (internationale) eindtoernooien gepubliceerd.

2.1 Algemeen

We willen dat de scheidsrechters “flow” in de wedstrijd creëren.

Een belangrijk hulpmiddel hiervoor is het leggen van een relatief hoge lat voor vrije worpen. Dat betekent dat de scheidsrechters makkelijke vrije worpen moeten vermijden.

- a) Scheidsrechters zijn onzichtbaar indien mogelijk, aanwezig indien gewenst.
- b) Scheidsrechters zijn risicomangers. Gedurende de wedstrijd zijn zij constant bezig met het afwegen van risico's en impact. Hiermee kunnen zij anticiperen op situaties.
- c) Alle acties en beslissingen (niet fluiten is ook een beslissing) worden beoordeeld op risico en impact op de wedstrijd.
- d) De focus van de scheidsrechters ligt op die terreinen die het beeld van de wedstrijd bepalen > Overtredingen o.b.v. regel 8 / voordeelregel / aanvallende fout
- e) Als iedereen een actie van de scheidsrechter verwacht, maak deze dan ook, maar let op toneelspel waarmee een speler doet alsof.
- f) Als alleen jij het ziet en het is een marginale overtreding > Niet fluiten, tenzij je ervan overtuigd bent dat het voorval een risico is en/of impact heeft op het verloop van de wedstrijd (evt. wel aan betrokkene kenbaar maken dat je e.e.a. hebt waargenomen).
- g) Het afgesproken taakgebied is het uitgangspunt voor een “teamprestatie”. Je neemt dus in principe je “verlies” als je koppelgenoot ergens niet voor fluit. Echter, als je er van overtuigd bent dat het voorval een impact heeft op het verdere wedstrijdverloop, dan neem je alsnog over. In dit soort gevallen zorg je dat alle betrokkenen kunnen begrijpen wat en waarom e.e.a. plaatsvindt. Veelal volgt hieruit ook een (progressieve) bestraffing.
- h) Technische fouten worden in principe afgefloten en beoordeeld met een vrije worp. Slechts in die gevallen waarin een wedstrijd gespeeld is en er een hoge mate van acceptatie is, kan hier soepeler mee omgegaan worden.
- i) De Nederlandse scheidsrechters faciliteren de snelle spelhervattingen door geen correcties te laten uitvoeren die niet positief bijdragen aan de situatie.
- j) In principe wordt er toegestaan om de bal eenmaal per wedstrijd droog en/of schoon te maken. Hierna wordt de reservebal in het spel gebracht.
- k) Afstand e.d. wordt direct vanaf het begin ingezet. Dit mag echter niet leiden tot onnodige vertraging van het spel. Indien de wedstrijd daar om vraagt, wordt nog strikter omgegaan met dit aspect om rust en orde te creëren.
- l) De voordeelregel wordt zoveel mogelijk ingezet. Indien voordeel gegeven is, kan er geen 7m meer worden gegeven voor dezelfde situatie. Bij overtredingen die directe actie vereisen wordt geen voordeel gehanteerd. Ook in die gevallen waarin geen druk wordt gezet op de verdediging wordt geen onnodig voordeel gegeven. Controle over de wedstrijd is dan belangrijker.
- m) Vrije worpen worden genomen met in acht name van het tolerantie gebied zoals dit in de spelregels is benoemd. Hoe verder de plaats van de vrije worp lijn van het verdedigende team verwijderd is, des te groter is de tolerantie. De maximale tolerantie is 3 meter. Indien de wedstrijd daar om vraagt, wordt nog strikter omgegaan met dit aspect om rust te creëren
- n) Gedrag publiek: Hoe te handelen bij persoonlijke dan wel zeer kwetsende spreekkoren of het gooien van materiaal op het veld door het publiek. Dan is het advies om de wedstrijd stil te leggen en wordt de thuis spelende vereniging verzocht het publiek toe te spreken. Bij een herhaling wordt de wedstrijd 5 minuten stil gelegd en bij een volgende herhaling wordt de wedstrijd gestaakt.
- o) Bij bedreigingen/dreigende situaties (o.a. vanuit het publiek) t.o.v. NHV officials is het advies om de wedstrijd stil te leggen en wordt de thuis spelende vereniging verzocht actie te ondernemen. Bij een herhaling wordt de wedstrijd 5 minuten stil gelegd en bij een volgende herhaling wordt de wedstrijd gestaakt.

2.2 Aanvallende fouten

- a) Het belangrijkste criterium voor de bepaling van een aanvallende fout is de positie van de verdediger. Wie is eerder op de positie? Is de verdediger niet in beweging (geweest) in de richting van de aanvaller? Voor een beslissing van een aanvallende fout moet een verdediger beide voeten onder zijn lichaam, op de grond hebben, hetgeen betekent dat een verdediger niet volledig stil hoeft te staan op moment van contact.
- b) Een 'overhaal' waarbij de aanvaller (vooraf) geen zijwaartse beweging maakt en waarbij de verdediger stil staat, is in principe een aanvallende fout. Tenslotte loopt/springt de aanvaller dan rechtdoor tegen een stilstaande verdediger aan
- c) Een aanvaller die met bal de dekking inloopt of inspringt naar een plek waar geen ruimte tussen de verdedigers is met als enig oogpunt het verkrijgen van een vrije worp of 7-meter worp, noemen we een "mission impossible". Scheidsrechters moeten in staat zijn om te onderkennen waarom en wanneer dit gebeurt en fluiten z.s.m. af. Hiermee voorkomen we rommelige situaties en onnodige straffen. De criteria voor aanvallende fout en/of progressieve bestraffing blijven van toepassing.
- d) In situaties waarin de ene verdediger de aanvaller met bal tegen een andere verdediger duwt, kan er nooit sprake van een aanvallende fout zijn.
- e) Een aanvallende fout moet direct na het contact worden gefloten, omdat een aanvallende fout niet tot een voordeel voor de aanvallende partij mag leiden.
- f) Indien een aanvaller in zijn actie met een deel van zijn lichaam contact maakt met een deel van het lichaam van de verdediger, bijvoorbeeld linkerschouder/linkerschouder of rechterschouder/rechterschouder, is dit in principe onvoldoende voor het beslissen van een aanvallende fout. De verdediger is in deze situatie niet voldoende "op de positie".

2.3 Passief spel

- a) Het moment waarop het waarschuwingsgebaar voor passief spel wordt gegeven, is in principe wanneer de bal door de middenopbouwervanger is.
- b) Het aanvallende team krijgt in principe slechts één keer een vrije worp "mee" wanneer de aanvaller duidelijk uit is op een overtreding op hem. Bewuste overtredingen die worden gemaakt om een schotkans tegen te gaan, moeten altijd worden bestraft.
- c) Scheidsrechters geven bij spelhervattingen het maximaal aantal passes aan dat nog mag worden gespeeld.
- d) We wachten niet tot ontvangst van de 5de pass om passief spel af te fluiten, indien deze 5de pass geen kans biedt op een direct doelpunt.

2.4 Progressieve bestraffing

- a) Elk koppel heeft een straffencatalogus op basis van een sjabloon en gemeenschappelijke uitgangspunten die zij regelmatig updaten.
- b) Progressieve bestraffing vindt plaats op basis van de criteria in de spelregels. Dit betekent o.a. dat je niet eerst de gele kaarten gaat opmaken, maar dat elke situatie wordt beoordeeld met behulp van deze criteria. Er wordt dus niet per definitie gestart met het geven van gele kaarten.
- c) In principe geven de scheidsrechters na de eerste helft van de wedstrijd geen gele kaarten.
- d) Na een doelpunt worden in principe geen gele kaarten gegeven.
- e) Er worden geen gele kaarten gegeven bij overtredingen in een break-out. Bij overtredingen in deze situatie volgt in beginsel of géén persoonlijke bestraffing, of (minimaal) direct een tijdelijke uitsluiting.

- f) Kort lichaamscontact (zonder duw of vasthouden) is toegestaan. Het contact tussen verdediger en aanvaller mag frontaal stevig zijn, indien de armen van de verdediger in een hoek van maximaal 90 graden staan. De tolerantie vermindert fors bij contact naar de zijkant van de aanvaller en is nul bij contact naar de achterkant van de aanvaller of bij acties in het hals- en of hoofdgebied.
- g) De focus ligt op de "big potatoes", de overige zaken worden alleen aangepakt als signaal naar spelers of indien ze herhaaldelijk gemaakt worden. En of de situatie impact of risico heeft voor de spelers en/of wedstrijd.
- h) Indien de verdediger een overtreding maakt op de in de lucht hangende aanvaller en deze aanvaller dusdanig uit balans is gebracht dat hij zijn val niet meer kan breken en daardoor op zijn rug belandt, wordt de verdediger altijd bestraft met een directe diskwalificatie.
- i) Indien er zich een overtreding voordoet waarbij de scheidsrechters een directe rode kaart overwegen: Eerst fluiten voor de overtreding, vervolgens de tijd stil zetten, kort overleg tussen de scheidsrechters en tenslotte wordt de rode kaart getoond. Indien de situatie voor iedereen duidelijk is dat het een directe rode kaart overtreding is, kan het overleg tussen de scheidsrechters achterwege blijven.
- j) Wanneer de scheidsrechters twijfelen of er wel of niet een rapport (aangifte van de overtreding moet worden gedaan) moet worden opgemaakt, wordt altijd een blauwe kaart getoond.
- k) Er volgt geen progressieve bestraffing van de verdediger als de aanvaller zijn arm en/of hand in- /doorsteekt onder de arm van de verdediger of als de aanvaller met zijn vrije arm de arm van de verdediger inklemt. Bij herhaaldelijk gedrag van de aanvaller in deze situatie kan een vrije worp tegen de aanvaller worden gefloten.
- l) De speler die openlijk vraagt om bestraffing voor de tegenstander, wordt zelf progressief bestraft.

2.4.1 Raken van het hoofd of hals

Directe tijdelijke uitsluiting	Rode (en blauwe) kaart
"Normale" verdedigende acties, open hand: armen en/of handen weg van het lichaam, hoofd zoekt de arm/hand	Agressieve/roekeloze acties, slaan: arm/hand weg van het lichaam, arm/hand zoekt het hoofd, duidelijke beweging naar het lichaamsdeel dat geslagen wordt
Aanvaller kan "laag" zijn	Lang vasthouden van keel
Zachter lichaamsdeel, meestal open hand	Geen natuurlijke verdedigingspositie, slaat van achteren
Slagen zonder hoge intensiteit, "blokkerende bewegingen", armen zoeken niet actief naar het lichaamsdeel dat geraakt wordt.	Speler lijkt gewond (wees voorbereid op simulaties)
Geen duidelijk gevaar. Kijk naar het effect, maar neem nooit alleen daarom een beslissing.	Stoot met vuist of elleboog is rood en blauw

2.4.2 Duwen in de lucht

Directe tijdelijke uitsluiting	Rode (en blauwe) kaart
Armen aan de voorzijde duwend tegen of in beweging naar de aanvaller	Duidelijke duw tegen en/of snelle beweging naar de aanvaller
Een korte afstand tussen de spelers op het moment dat de aanvaller springt	Duidelijke afstand tussen de spelers op het moment dat de aanvaller springt
Contact voor de speler op het hoogste punt is tegen het onderste deel van de borst	Contact dicht bij het hoogste punt van de sprong op de bovenste deel van de borst of hoofd
Gedeeltelijk verlies van de lichaamscontrole	Totaal verlies aan lichaamscontrole

2.4.3 Aan schotarm trekken

Directe tijdelijke uitsluiting	Rode (en blauwe) kaart
Het trekken begint van voren of van opzij, vóór de schietbeweging, en wordt snel losgelaten	Actie eindigt van achteren, het trekken komt laat in de schietbeweging, of de arm wordt tegen het einde nog vastgehouden
Situaties zonder grote dynamiek	Situaties met een grote dynamiek
Niet dicht bij het echte schot, geen grote invloed op het schot	Wordt als gevaarlijk en/of roekeloos beoordeeld

2.4.4 Situaties op hoge snelheid

Directe tijdelijke uitsluiting	Rode (en blauwe) kaart
Acties van opzij waarbij de controle over het lichaam niet volledig is	Verdediger is duidelijk te laat, heeft duidelijk geen controle over de situatie
Acties van achteren met zeer beperkte impact en effect	Grote dynamiek in de overtreding
Overtreding wordt begaan zonder duidelijk hoge dynamiek	Van achteren in tegenaanval, dicht bij het doel, kans op botsing
Gewoon te laat bij de actie	Onnodige acties die in geen relatie staan tot correct verdedigen
	Totale verlies van controle over lichaam, kan niet op zichzelf staan. Als de actie gevaarlijk of roekeloos is, dan volgt een rode kaart

2.5 Gevechten aan de cirkel

- a) Het gevecht aan de cirkel wordt direct aan het begin van de wedstrijd opgepakt. Benut elke kans om duidelijk te maken wat wel en niet geaccepteerd wordt. Er wordt niet afgewacht wat de spelers willen en dus wordt niet eerst gekeken hoe de wedstrijd verloopt. De scheidsrechters bepalen de kaders. De ingezette lijn wordt vervolgens de gehele wedstrijd doorgezet.
- b) De scheidsrechters moeten zich focussen op gedrag van de verdediger en de cirkelspeler

Observatie Verdedigers	Observatie aanvallers	Blokkeren
Balgerichte acties en/of vasthouden (het shirt) tijdens een sper	Lichaamscontact met gebruik van armen langs het lichaam vs. gestrekte armen/ shirt vasthouden	Tactische situaties (directe/indirecte blokken)
Gedrag met positie achter de cirkelloper (duwen, vasthouden, vastgrijpen)	Positie met benen wijd	Acties met als doel om te blokkeren
Gedrag met positie voor de cirkelloper (shirt vastpakken om dichtbij te blijven)	Stabiele of onstabiele positie	Wie heeft er voordeel (van overtredingen)?
Moment van loslaten na verlies van de één-tegen-één situatie	Armen en/of ellebogen ter hoogte van het hoofd	Voordeelsituaties vs. onmiddellijke beslissing door fluitsignaal van scheidsrechter

- c) Wees je bewust van de positie van de verdedigers en de cirkelspelers voordat het gevecht begint. De speler die het eerst op de juiste plek staat, "bezit" deze plek.
- d) Als de positie van de verdediger correct was voordat het gevecht begon, kan er nooit een 7-meterworp voor het betreden van het doelgebied door deze verdediger worden gegeven.
Er moet wel een 7-meterworp worden gegeven als er een of meerdere verdedigers door de cirkel "bijsluiten".
- e) In een één tegen één "gevecht" kun je langer wachten met fluiten, om het resultaat van de actie af te wachten, maar bij twee tegen één zul je sneller moeten fluiten.
- f) Het gevecht aan de cirkel is voornamelijk de verantwoordelijkheid van de doelscheidsrechter, de controle hierop is echter een gedeelde taak van beide scheidsrechters, afhankelijk van de positie kan één van de twee de eerste overtreding beter waarnemen.
- g) Om de juiste beslissing te nemen, is het essentieel dat je het volgende weet:
 - Wat is er gebeurd?
 - Waarom is dat gebeurd?
- h) Duwen in de rug van de cirkelspeler die dit niet verwacht, wordt direct bestraft met minimaal een tijdelijke uitsluiting.
- i) Het sterk vasthouden van de cirkelspeler, zonder enige intentie om in balbezit te komen, wordt direct bestraft met een tijdelijke uitsluiting. Het is de taak van de scheidsrechters om dit te voorkomen door middel van vroegtijdig te communiceren dat dit niet is toegestaan. Dit kan ook tijdens het spel door middel van gerichte opmerkingen en gebaren naar een speler.
- j) Wanneer een aanvaller of verdediger liggend of knielend in de cirkel komt direct affluiten wanneer op welke wijze dan ook de aanvaller of doelverdediger hierdoor gehinderd kan worden.
- k) Indien een vlieger mislukt en de aanvaller komt in de cirkel wordt er een uitworp gegeven voor het ten onrechte betreden van de cirkel. Dit niet te verwarren met een dubbele vlieger.

2.6 Overtredingen van/tegen de hoekaanvaller

- a) Beslissingen tegen de verdediger kwamen tot nu toe vaker voor, omdat de aanvaller meer werd beschermd in dergelijke situatie. Maar nu moeten de scheidsrechters ook letten op het gedrag van de aanvaller tegenover de verdediger.
- b) De hoekverdediger die het been en/of de voet aantikt van de aanvaller krijgt minimaal een tijdelijke uitsluiting.
- c) Indien er sprake is van het vastpakken van het been en/of de voet van de aanvaller en/of het verlies van lichaamscontrole bij de aanvaller is dit een rode kaart en blauwe kaart). Een poging tot aanraken kan ook worden gezien als onsportief gedrag en wordt bestraft met een tijdelijke uitsluiting.
- d) Vergelijkbare acties op andere lichaamsdelen die hetzelfde effect kunnen hebben, worden vergelijkbaar bestraft.
- e) De hoekverdediger die achterwaarts beweegt richting aanvaller en daarmee een "bruggetje" maakt voor de aanvaller, zodat deze ten val komt, wordt bestraft met een tijdelijke uitsluiting. (wees daarbij alert dat afdraaien van de verdediger hier vaak een eerste aanzet toe is => er is in dat geval geen visueel contact meer mogelijk door de verdediger richting de aanvaller).
- f) De hoekverdediger die een "long step" maakt richting de inspringende hoekaanvaller, waardoor deze ten val komt, wordt minimaal met een tijdelijke uitsluiting bestraft. Als de aanvaller hierbij op de lichaamscontrole verliest, dan moet dit met een rode kaart worden bestraft. Een "long step" is afgerond als de verdediger stil en rechtop staat, met de voeten onder het lichaam. Hierna volgt een nieuwe situatie.
- g) Er volgt geen progressieve bestraffing van de verdediger als de verdediger rechtop staat met zijn armen in de lucht en de aanvaller zijn werparm tegen de armen van de verdedigers slaat.

2.6.1 Hoeksituaties

Directe tijdelijke uitsluiting	Rode (en blauwe) kaart
Kruisen van loopweg van de aanvaller, verdediger duidelijk te laat	Botsingen op hoge snelheid
Slaan naar schotarm	Trekken aan de schotarm, beginnend en/of eindigend van achteren
Uitgestrekt onderlichaam en/of voeten, struikelen en/of voet op voet (aanvaller bovenop)	Verzwikking/ verdraaiing van de enkel/ knie wanneer speler stapt op voet van tegenstander die met zijn benen wijd staat / voet verdediger op voet aanvaller áltijd rood is
Slaan naar heupen, torso, etc.	Acties die een totaal verlies van controle over het lichaam veroorzaken
Geen noodlanding, gedeeltelijk verlies van lichaamscontrole	Vastgrijpen van de voet (rood en blauw)

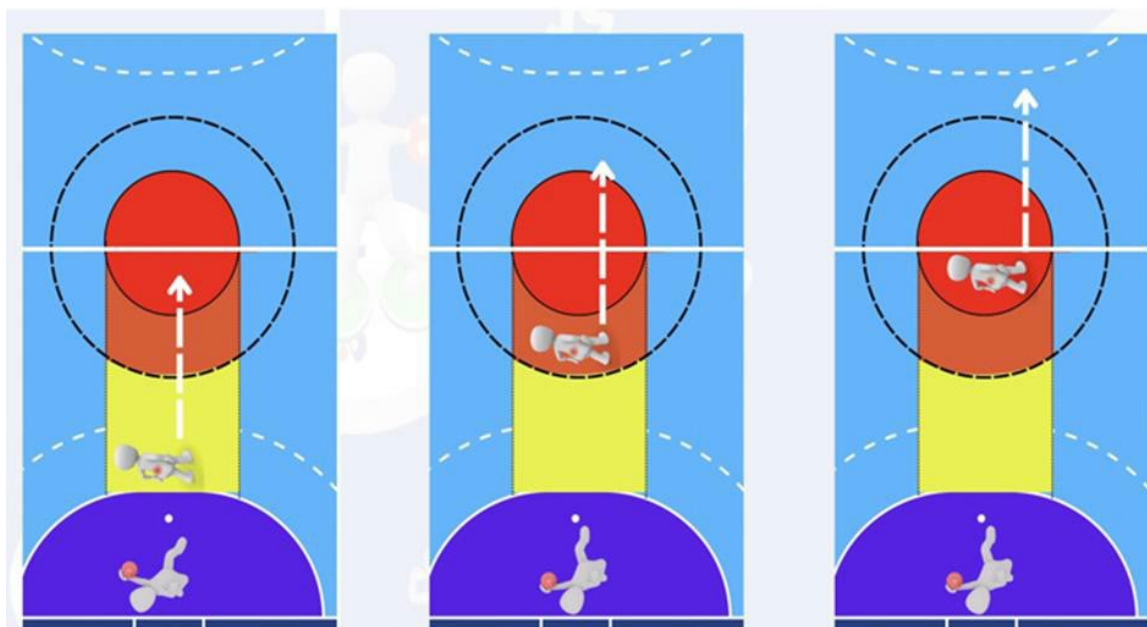
2.7 Strafworpen

- a) Een 7-meterworp wordt alleen gegeven indien de aanvaller niet meer volledig vrij en niet meer in control is. Na een goed schot, gecontroleerde lob of draaibal of andere gelijksoortige acties (in de goede richting) volgt géén 7-meterworp.
- b) Van belang is wanneer een overtreding gemaakt wordt. Scheidsrechters kijken naar het moment waarop de overtreding wordt ingezet en niet waar de actie eindigt. De veldscheidsrechter moet de doelscheidsrechter ondersteunen door de overtreding die vooraf gaat aan 7-meter situatie op tijd te onderkennen en benodigde actie te ondernemen. Een actie die dus wordt ingezet voor het doelgebied en in deze actie eindigt men binnen het doelgebied, is dit enkele feit geen reden voor een 7- meterworp.
- c) Het blokken van de bal waarbij de verdediger(s) het doelgebied betreedt voordat de aanvaller op doel heeft gegooid wordt bestraft met een 7-meter worp.
- d) In situaties waarbij de positie van de verdediger diep in het doelgebied is en in de richting van de aanvaller beweegt om een duidelijke kans om te scoren te voorkomen, moet een 7-meter worp worden toegekend. Zelfs als er geen contact tussen de verdediger en de aanvaller is.
- e) Als het doel leeg is en de verdediger het doelgebied betreedt om de naar het doel gerichte bal te stoppen, moet een 7-meter worp worden toegekend en de verdediger met een tijdelijke uitsluiting worden bestraft vanwege onsportief gedrag.
- f) De scheidsrechters gebruiken de bovenstaande criteria naast de spelregels om te bepalen of een strafworp wel of niet wordt gegeven.

2.8 Beginworp

Een verduidelijking van een paar situaties op de spelregel.

Het oranje gebied is een ring van drie meter ten opzichte van het beginworp gebied. Een

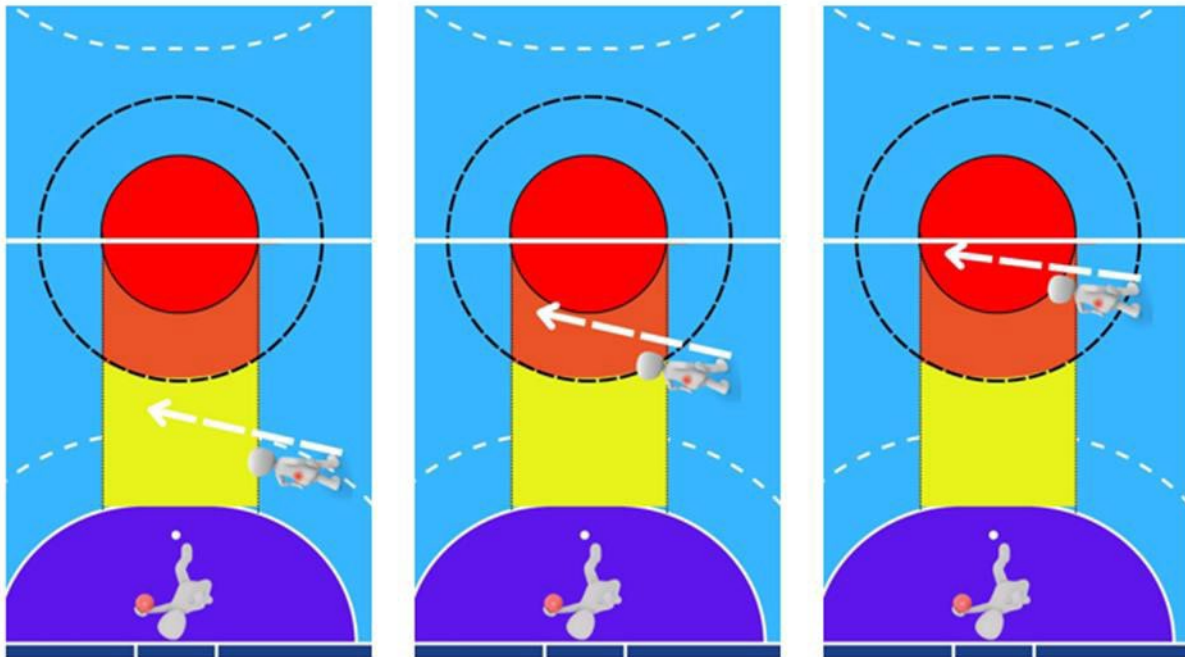

verdediger bevindt zich in de corridor in beweging naar zijn eigen doel.

Bevindt zij zich in de gele zone en ze probeert actief de bal te stoppen dan moet ze bestraft worden

Wanneer ze zich in het oranje of rode gebied bevindt heeft zij de verantwoordelijkheid om niet door de bal geraakt te worden of de uitvoering van de worp te beïnvloeden. Wanneer dit voorkomt moet de scheidsrechter een twee minuten uitsluiting geven.

Een verdediger beweegt zich de corridor in.

Onafhankelijk of de speler zich in de gele, oranje of rode zone bevindt is de speler er verantwoordelijk voor om zich niet in de balweg te bevinden.

Een directe twee minuten uitsluiting moet worden gegeven als de speler niet actief probeert het contact met de bal te voorkomen.

Het is de speler die de beginworp gaat nemen niet toegestaan de bal bewust, met de intentie het forceren van een tijdelijke uitsluiting, tegen een verdediger te gooien zelfs niet als deze zich in het beginworpgebied begeeft. De werper wordt dan bestraft met een tijdelijke uitsluiting. (voor provocatie)

2.9 Positie en loopwegen

- De veldscheidsrechter kiest zodanig positie dat hij zowel de handelingen (armen!) van de verdedigers als de aanvallers kan waarnemen. De doelscheidsrechter kiest een positie en houding die zorgt dat hij altijd de balbezitter op de 6m in het zicht heeft. Dit betekent voor beiden dat je bij verschillende verdediging vormen, verschillende posities moet hebben.
- Indien de spelsituaties dit noodzakelijk maken, kunnen beide scheidsrechters aan 1 kant van het speelveld staan.
- De doelscheidsrechter zorgt er voor dat hij weet waar verdedigers en aanvallers vandaan komen.
- Aanvallende fout: Door een goede opstelling van de veldscheidsrechter ziet hij in situaties tot 7 meter wie als eerste ter plekke is. Alle aanvallende fouten op de 6 meter zijn voor de doelscheidsrechter (eventueel met uitzondering van de situatie recht voor de veldscheidsrechter).

- e) Bij een mogelijke blessure controleert de scheidsrechter in beginsel zonder speeltijd onderbreking bij de desbetreffende speler of verzorging noodzakelijk is. Een speeltijd onderbreking wordt alleen gegeven indien de scheidsrechter, op het moment dat deze in de gelegenheid is om de mogelijke blessure te controleren, te ver van de betreffende speler is verwijderd of indien er daadwerkelijk verzorging wordt toegestaan. Een speeltijd onderbreking vraagt in principe altijd om actie en is niet bedoeld om de speler de tijd te geven te herstellen, waarna deze zonder verzorging de wedstrijd kan vervolgen.
- f) Bij een 7-meter neemt de veldscheidsrechter een dusdanige positie in dat hij de schutter in de ogen kan kijken (de zijde van de werparm) en tegelijkertijd een "overview" heeft op de verdedigers die dichtbij staan. De veldscheidsrechter zorgt vervolgens voor duidelijk zicht op de balweg, om te kunnen waarnemen of de bal in het gezicht van de doelverdediger komt. De doelscheidsrechter zorgt voor een positie waarin hij ook de overige spelers kan monitoren.

2.10 Uitstraling en communicatie

- a) Scheidsrechters coachen elkaar indien noodzakelijk. Elk koppel heeft een afspraak over de wijze waarop ze elkaar scherp houden
- b) De scheidsrechters vormen een team met de secretaris, tijdwaarnemer en waarnemer en stralen dat naar buiten uit. Er is regelmatig oogcontact tussen de veldscheidsrechter en de officials achter de wedstrijdtafel.
- c) Bij elke team time-out komt één van de scheidsrechters naar de tafel voor contact.
- d) Aan het fluitsignaal herkent men de zwaarte van de overtreding.
- e) Gebaren zorgen voor heldere communicatie met spelers, coaches en publiek. Deze moeten voor iedereen zichtbaar en duidelijk zijn. Niet bij elke overtreding is echter een gebaar noodzakelijk. Zij worden alleen gegeven wanneer een situatie niet helder is of wanneer de scheidsrechter extra communicatie noodzakelijk vindt voor bijvoorbeeld de acceptatie van de beslissing.
- f) Communicatie met spelers is kort en alleen maar verduidelijkend / de-escalerend. Scheidsrechters accepteren korte respectvolle opmerkingen. Scheidsrechters accepteren geen lange discussies en /of herhaaldelijk gemekker. Wegwerpgebaren worden nooit geaccepteerd. Net als ophitsende gebaren dan wel uitroepen naar het publiek.
- g) Het is slechts (incidenteel) aan 1 speler tegelijk toegestaan om uitleg te vragen aan de scheidsrechters. Elke 2e speler die dit tegelijkertijd doet, wordt progressief bestraft.

2.11 Bankgedrag

- a) Scheidsrechters en waarnemers communiceren kort en slechts ter verduidelijking met teamverantwoordelijke, indien noodzakelijk de-escalerend.
- b) Waarnemers kunnen ook kort in contact zijn met de andere officials.
- c) Slechts één official mag staan. Wegwerpgebaren door de bank worden nooit geaccepteerd. Net als ophitsende gebaren dan wel uitroepen naar het publiek.
- d) De coach die herhaaldelijk in woord en gebaar duidelijk maakt dat hij het niet eens met de beslissingen van de scheidsrechters, wordt progressief bestraft.
- e) Het is coaches toegestaan om incidenteel uitleg aan de scheidsrechters te vragen.
- f) Wanneer een coach dit herhaaldelijk doet, wordt hem duidelijk gemaakt dat dit niet is toegestaan. Bij herhaling wordt de coach progressief bestraft.
- g) De coach die openlijk vraagt om bestraffing voor de tegenstander, wordt zelf progressief bestraft.
- h) Als één van de officials tijdens een team time-out naar de scheidsrechters loopt om iets te vragen of te zeggen, dan wordt deze official progressief bestraft.
- i) Als een team niet op tijd terug is voor aanvang van de 2e helft, wordt teamverantwoordelijke progressief bestraft.

3 Competenties

Het toepassen van de interpretaties vraagt kwaliteiten en competenties waarover een goede scheidsrechter moet beschikken. In dit onderdeel wordt beschreven welke dit zijn.

De scheidsrechter (is in staat):

- a) Volgens de scheidsrechters visie van het NHV te fluiten
- b) Beschikt over een meer dan gemiddelde spelregelkennis en kan deze in een fractie van een seconde toepassen.
- c) Met inzet van gebaren, signalen en optreden beslissingen te verkopen.
- d) De wedstrijd (binnen de gegeven spelregels) haar eigen tempo te laten bepalen.
- e) Bepaalt de kaders waarbinnen (progressief) mag worden gespeeld
- f) Onderkent en acteert op de 1^e overtreding en niet op het vervolg (m.u.v. eventueel noodzakelijke progressieve bestraffing).
- g) Vooraf te bepalen welke risico's wanneer op gaan treden en anticipeert o.a. door het kiezen van een juiste positie.
- h) Is in staat de impact te bepalen op het vervolg in de wedstrijd van een beslissing (actie, dan wel geen actie)
- i) Gebruikt zijn persoonlijkheid waardoor zijn beslissingen snel worden geaccepteerd.
- j) Te onderkennen welke factoren een rol spelen in de beslissingen / reacties van een speler tijdens de wedstrijd.
- k) Beslissingen te nemen die iedereen verwacht.
- l) Zijn individuele competenties optimaal in te zetten.
- m) Fit genoeg om ook aan het eind van een (hardloop) wedstrijd beredeneerde beslissingen te nemen.
- n) Beschikt over voldoende zelfreflectie om een beargumenteerd gesprek aan te gaan met collega's, rapporteur e.d.
- o) De scheidsrechters zijn zelf verantwoordelijk voor hun eigen ontwikkeling. Zijn actief en nemen initiatieven om zichzelf te verbeteren
- p) Is een onberispelijke en representatieve vertegenwoordiger van het NHV.
- q) Heeft voldoende kennis van de wedstrijd reglementen van het NHV om als vraagbaak te kunnen dienen voor clubs en publiek.
- r) Vriendelijk te zijn, zonder vrienden te worden. Er is een respectvolle, maar zakelijke relatie tussen scheidsrechters en spelers / trainers e.d.
- s) Is onafhankelijk vanuit zijn rol als scheidsrechter. Woonplaats, sekse en soortgelijke argumenten zijn niet van belang voor de inzet van scheidsrechters.
- t) Maken gebruik van sociale media op een wijze die niet tot discussies leidt en de onafhankelijkheid niet in de weg staat.

Niet iedereen beschikt over dezelfde kwaliteiten en competenties en heeft daarmee hetzelfde plafond. Hierom wordt onderscheid gemaakt in profielen:

- Internationale Scheidsrechters
- Nationale Top scheidsrechters
- Nationale subtop scheidsrechters
- Talenten
- (Wedstrijdsport)
- (Breedtesport)

De criteria en spelregels zijn in de basis voor allemaal hetzelfde. In hoeverre de scheidsrechters dit daadwerkelijk kunnen toepassen, bepaalt in welke groep zij kunnen komen. Hiervoor is een matrix gemaakt die weergeeft in hoeverre de scheidsrechters de criteria kunnen toepassen. Deze matrix is in een aparte Microsoft Excel sheet vastgelegd.